

IZ MALAGE JE ZBEŽALO 150 TISOČ LJUDI

Kanadski zdravnik pripoveduje o strahotah masnega bega pred fašisti. Novi boji za posest Madrida.

VALENCIA, Španija. — Dr. Norman Bethune iz Montreala v Kanadi je včeraj opisal beg 150 tisoč prebivalcev Malage — moških, žensk in otrok — kot "najstrahotnejšo evakuacijo mesta v modernih časih".

"Mislite si 150 tisoč moških, žensk in otrok, ki beže po edini cesti, ki jim je na razpolago, proti več kot sto milj oddaljenemu mestu, kjer jih čaka rešitev", je pripovedoval dr. Bethune reporterjem. "Ta pot vzame najmanj pet dni. V vaseh, skozi katere so bežali, ni bilo nobenih živil. Vlakovi in avtobusi niso bili, da bi jih prepeljali na varno. Ubogi ljudje so se opotekali in spotali po ozki cestni površini, katero je rdečila kri iz ranjenih bosih nog. Mi smo našli najmanj pet tisoč otrok pod desetim letom starosti in od teh jih je bilo najmanj tisoč bosonogih in mnogo oblečenih samo v srajčkah. Mi smo srečali toliko onemoglih žensk in otrok, da smo se odločili obrniti naš tovorni avto ter pomagati najbolj izčrpanim beguncem naprej. Naš avto so oblegale množice izčrpanih očetov in obupanih mater, ki so proseče dvigali proti nam svoje otroke, zahtevale obraz in oteklih nog od štiridnevne boga. Kako smo mogli izbirati med otrokom, ki je umiral od izčrpanosti in materjo udratih oči, ki se stiskala na prsih dete, ki se ji je bilo rodilo pred dvema dneva? Mnogo starejših ljudi se je enostavno prepustilo usodi: polegli so obkraj pota in čakali smrti."

MADRID. — Rebelni letalci so sinoči zopet napadli Madrid in ubili deset ter ranili nad 70 ljudi. Madridske čete pod vodstvom generala Miaje so včeraj izvršile dva srdita protinapada na fronti pri reki Jarami, kjer so rebeli začeli ofenzivo, da pretrgajo prometne zveze Madrida z Valencijo. Gen. Miaja je sinoči izjavil, da se je položaj v Madridu čisto izboljšal in da se je bitka obrnila njim v prid.

Seja

Jutri zvečer se vrši redna mesečna seja društva "Vipavski raj" št. 312 SNPJ v Slov. domu na Holmes Ave. Pričetek seje ob 7:30 zvečer. Volilo se bo delegata za prihodnjo konvencijo, zato se članstvo pozivlja, da se polnoštevilno vdeleži. Predsednik.

Mary Aklin umrla

V sredo zvečer je preminula po dolgi bolezni Mrs. Mary Aklin, 15812 Corsica avenue. Starost je bila 56 let. Podrobnost poročamo jutri.

Švica se skuša izogniti usode Belgije l. 1914

"Otok miru" si je naložil silne izdatke za utrjevanje meja in za oboroževanje na kopnem in v zraku. Vojna je za Švico gotovost.

BASEL, Švica. — Mala Švica, evropski "otok miru" in dom Lige narodov, nič več ne zaupa raznim pogodbam, ki jamčijo njeno nevtralnost, temveč se zanese le še na utrdbe iz betona in železa in na puške, topove in bojna letala. S slednjimi se skuša zavarovati pred militarističnimi sosedji, predvsem pred Nemčijo ter uiti usodi, ki je l. 1914 doletela Belgijo. Švicarski državniški so prišli do prepričanja, da bo Švica v bodoči vojni ostala nevtralna edino v slučaju, da bo tako pripravljena za vojno, da si sovražni sosedje ne bodo upali lomiti zob ob nje.

To prepričanje je vzrok, da so izdatki za utrjevanje švicarskih meja in za oboroževanje na kopnem in v zraku (morja Švica nima, torej ji ni treba zabijati milijonov v bojne ladje) zadnji dve leti silno poskočili. Pred dvema letoma je bilo določenih 7 milijonov dolarjev za utrdbe od nemški meji; lani v aprilu se je že Švica zašibila pod težo izrednih davkov, ki so zahtevali 100 milijonov dolarjev v isti namen. Za deželo, ki šteje komaj dobrih 4 milijone prebivalcev, je bilo to vsekakor izredno težko dodatno breme. Toda to še ni bilo vse. Obrambni projekti ob nemški meji še niso bili povsem dovršeni, ko je vlada razpisala notranje posojilo v vsoti nad 76 milijonov dolarjev. Od tega denarja bo šlo 55 milijonov za nove obmejne utrdbe, 16 milijonov za obrambo proti zračnim napadom in 18 milijonov za povečanje zračne sile.

Švica vidi, kako se v sosednjih deželah neprestano vrši zlobojna vojna propaganda. Vlada je začela posnemati svoje sosedje. Deželo poplavlja propaganda, katere cilj je pripraviti prebivalstvo za slučaj sovražnega napada. Vse se vežba. Švicarski zvezni predsednik Albert Mayer je dejal ob priliki razpisa notranjega obrambnega posojila: "Švicarska neodvisnost (Dalje na 3. str.)"

NACIJI NE MARAJO MEHKUŽNIH DEČKOV

BERLIN. — Neko nacijsko prizivno sodišče je odločilo, da imajo državne oblasti pravico poslati v poboljševalnico dečke, ki jih njihove ljubeče matere, babice in tete preveč pomehkužijo in scerkljajo. Notranje ministerstvo smatra to odločitev za zelo važno, ker imajo naciji namen vzeti dečke staršem ter jim dati tršo vzgojo.

Osleparil vlagateljico

Včeraj je bil prijel 48letni Ray Nemet, ki ga je obdoližila Mrs. Tennie Brewer, da se ji je v avgustu predstavil kot mešetar z bančnimi knjižicami, narkar mu je izročila v prodajo vložno knjižico banke Guardian Trust, ki se je glasila na \$733 in knjižico banke Union Trust za vlogo v vsoti \$144, potem pa ni več videla ne knjižice ne denarja. Mož je namreč knjižico prodal za \$132.09 in denar sam porabil.

Smrtna kosa

V sredo popoldne je umrl Dušan Kalinič, Srb, stanujoč na 1694 West 22 Pl. Pogreb bo vodil zavod A. Grdina in Sinovi.

Relifna kriza v okraju Cuyahoga

Relifna kriza v okraju Cuyahoga je dosegla točko, na kateri se zdi okrajnim in mestnim uradnikom edini izhod naložitev izrednega davka. Okraj Cuyahoga že sedaj dolguje trgovcem nad dva milijona dolarjev za živila, kurivo in oblačila za družine na podpori in okrajni komisar Reynolds je izjavil, da ne bo več izdajal nakupovalnih izkaznic, dokler ne bo imel gotovine na rokah. To pomeni, da ne bodo odposlana naročila za živila za prvo polovico marca, ako se do tedaj ne dobi najmanj \$250.000 v gotovini. Relifna predloga, ki jo je sprejela državna legislatura, določa za potrebe našega okraja en milijon dolarjev, toda vzel bo pet mesecev, preden bo okraj Cuyahoga dobil ves ta denar. Na relifno je zdaj približno 31.000 oseb ali 6.000 več kot v oktobru. Načelnik okrajnega relifnega odbora Griswold pravi, da bo morala drž. legislatura sprejeti novo relifno predlogo, ki bo določila več denarja za relifne potrebe do 15. aprila, sicer bo kriza neizbežna, razen, ako se najde pot za izredno obdavičenje prebivalstva našega okraja v ta namen. Okrajni relifni odbor se bo ponovno sestel jutri ter razmotrival o tem problemu.

HITLER JE NACIJSKI "BOŽJI SIN"

BERLIN. — Nacijskim ideološkim "učiteljem," ki z vso vnamo širijo idejo, da je Adolf Hitler nemški "božji sin," niso nič kaj zadovoljni, ker je Hitler dovolil protestantom, da izvolijo svoje cerkveno vodstvo. Mnenje teh ljudi je, da Nemci ne potrebujejo drugega voditelja kot Hitlerja, ki je "posebnejše ideje v boju med dobrim in slabim." Njihovo pismo pravi: "Mi potrebujemo nekoga, ki bo stal pred nami tako, da se bomo zopet zaveli, da smo otroci božji. Mi potrebujemo božjega sina, ki bo s svojimi dejanji odkril to veliko zavest svojim bratom." Da ti "učitelji" vidijo takega "božjega sina" v Hitlerju, ni treba še posebej pristavljati.

KRATKOTRAJNA STAVKA

DETROIT. — Včeraj zjutraj je bil zaključena sedeča stavka delavcev v tovarni Briggs, ki sestavljajo avtne dele. Stavke se je udeležilo okrog 500 delavcev in je trajala devet ur. Voditelji stavkarjev so nato izjavili, da so dosegli 40urni delovni teden in 5c mezdne poviška na uro.

Unija napreduje

Prve dni tega tedna, ko je zopet začela obratovati Fisherjeva tovarna avtomobilov, se je zglasilo v uradu krajevnega unije U. A. W. več sto delavcev, ki so pristopili k uniji. Predsednik unije Louis Spisak pravi, da je v uniji že pet tisoč in pet sto Fisherjevih delavcev, a se število zmerom priglajšač novih članov.

Unijsko delavstvo za Rooseveltovo reformo

Delavski nestranski ligi se je pridružila tudi A. D. F. ter podprla predsednikovo predlogo za reformo zveznih sodišč.

WASHINGTON. — Ameriško organizirano delavstvo stoji danes združeno za predlogo predsednika Roosevelta za reorganizacijo zveznih sodišč, katere najvažnejša točka je povečanje vrh. sodišča na 15 članov. Eksekutivni odbor Ameriške delavske federacije je sinoči soglasno odobril sodne reforme, ki jih predlaga predsednik Roosevelt. Delavska nestranska liga, ki se je tekom preteklih volilnih kampanj borila za Rooseveltovo ponovno izvolitev, je napravila ta korak že pred nekaj dnevi.

Eksekutiva A. D. F. pravi, da je "po natančnem raziskovanju in temeljitem premisleku" prišla do zaključka, da prinaša reforma koristi "socialnemu in ekonomskemu napredku" dežele. Izjava, ki jo je podala eksekutiva federacije, pravi, da je eksekutiva prišla do prepričanja, da bo delavstvo prej prišlo na svoj račun, če se sprejme predlagane reforme, kakor če bi se skušalo izvesti potrebne justične reforme potom počasnega procesa amandiranja ustave. Izjava nato poudarja, da A. D. F. obrača na vse organizirane delavce v Ameriki, da podpro predsednikovo predlog in v potrditev svojih unij in federacij seznanijo člane kongresa z željami ameriškega delavstva in pritisnejo nanje, da bodo glasovali za predsednikovo predlog.

Važna seja

Jutri zvečer se bo vršila redna mesečna seja društva Slovenski dom, št. 6 SDZ, ki bo morala odobriti ali zavreči narte direktorja Društvenega doma, ki določajo zgraditev večjega doma, ki bo bolj zadoščal potrebam naselbine. Vsled tega je potrebno, da se te seje udeležijo vsi člani. Društveni assement se bo pobiral od sedmih dalje. (Zadnji dan pobiranja assementa je vsakega 25. v mesecu in pobira se v Društvenem domu od 6. do 9. zvečer, doma pri tajniku na vsak dan do 25. v mesecu.) L. R. Wess, tajnik.

Roparji napadli Drenika

Clevelandska policija išče tri neznance, ki so ustavili znanega rojaka Johna Drenika, ki vodi podjetje Drenik's Beverage Distributing Co. v Euclidu, mu vzel \$400 v gotovini in približno toliko v čekih, ga vrgli iz avta ter se z njegovim avtom odpravili na Green rd., kjer so ključke vrgli v sneg ter pobegnili s svojim avtomobilom. Drenik je bil ob času napada na potu v banko, sicer ne bi bil imel toliko denarja pri sebi.

Direktorska seja

Danes zvečer ob osmih se bo vršila prva redna seja direktorja tiskovne družbe "Enakopravnosti" za l. 1937. Vsi direktorji (in direktorica) so prošeni, da se je udeležijo. Seje se vrše v našem uradu. — Tajnik.

Članom št. 32 ZSZ

Društvo Washington št. 32 vabi člane, in članice, da se udeležijo pogreba Louis Kaučiča, 1235 East 175 street, jutri zjutraj ob 8:30.

G. M. se je pripravila za preiskavo

Vsi dokumenti in pisma, ki so se tikali kompanijske špijonaže, so šli v peč!

WASHINGTON. — Preiskava špijonažnih aktivnosti v tovarnah korporacije General Motors, ki jo vodi senatni odsek za civilne svobodščine, kateremu načeljuje senator La Follette, se je zavlekla, ker je korporacija dala uničiti vse dokumente in pisma, ki so bila zvezi s špijonažo v njenih tovarnah. Harry W. Anderson, direktor za delavske odnose pri G. M., je povedal odseku, da je sam prebrskal predale eksekutivnega podpredsednika korporacije Knudsen ter "zmetal proč" vse, kar se je nanašalo na volhunsko delovanje (pisma od Pinkertonove agencije, poročila špijonov itd.). To je storil, ko se je zvedelo, da bo senatni odsek začel zadevo preiskovati. Anderson pravi, da je svetoval tudi ravnateljem drugih tovarn korporacije G. M., da ga posnemajo. Korporacija se je na ta način znebila vsega obtežilnega materiala, ki bi ga preiskovalni odsek utegnil porabiti proti nji.

La Folletov odsek se ni še odločil, ali bo obtožil Pinkertonu omalovaževanja njegove oblasti, ker je odklonil predložitev arhivov svoje firme. Odsek je dosedaj dognal, da so Pinkertonovi tajni agenti lazili tudi za predsednikom A. D. F. Greenom, predsednikom kovinarskega departamenta A. D. F. Freyjem, predsednikom U. A. W. Homerjem Martinom in za drugimi voditelji.

Čuvaj podivjal in ustrelil zlatarja

Pred včerajšnjim popoldne je v veži poslopja Hippodrome na Euclid Ave. podivjal nočni čuvaj Louis Cohn, potegnil iz žepa samokres ter začel streljati na zlatarja Juliusa Svirskyja, katerega je nevarno ranil v hrbet. Ustrelil ga je petkrat, preden je prihitel policijski stražnik ter ga razorožil. Cohn je streljal na Svirskyja pod vplivom fiksne ideje, da mu je Svirsky pred prohibicijo v svoji gostilni prodal zastrupljeno pivo, za kar se mu je hotel maščevati. Svirskyja so prepeljali v bolnišnico in bo okreval, Cohna, ki je že bil enkrat v blaznici, imajo pa na opazovanju v okrajni ječi.

Pokojna Terezija Kuhar

Terezija Kuhar, o kateri smo včeraj poročali, da je po dolgi in mučni bolezni preminula v mestni bolnišnici in ki je stanovala na naslovu 5323 Standard ave., je bila doma iz Rudnika pri Ljubljani, kjer zapuša več sorodnikov. V Clevelandu zapuša žalujočo hčer Terezijo, v Minnesoti pa brata Antona, poleg teh pa še druge sorodnike. Stara je bila 57 let. V Ameriko je prišla pred 23 leti. Bila je članica društva št. 25 S. Z. Z. in Kluba slovenskih vdov. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 8:15 iz Želetovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in na pokopališče Calvary.

Mati umrla

Joseph Bukovec, 19401 Naurman avenue, je prejel iz stare domovine žalostno vest, da mu je v Kotu pri Semicu umrla mati Anna Bukovec v starosti 80 let. Tukaj zapuša sina Josepha, v Gary, Indiana, hčer, v stari domovini pa dva sina in moža.

LEWIS ZAHTEVA 30-URNI TEDEN ZA PREGOGARJE

Obenem zahteva višje mezde, jamstvo, da bo vsak rudar delal dve sto dni v letu in dva tedna plačanih počitnic. Sedanja pogodba poteče dne 31. marca.

"Popolnoma nemogoče!" pravijo premogovne družbe, ki zahtevajo 40urni delovni teden brez mezdnih poviškov.

NEW YORK. — Unija premogarjev United Mine Workers, kateri načeljuje John L. Lewis, je včeraj predložila lastnikom rudnikov mehkega premoga, v katerih dela 400 tisoč njenih članov, sledeče zahteve, da se vključijo v novi pogodbi: 30urni delovni teden; 50c več na dan za rudarje, ki dobivajo dnevno mezdo; 25c več od tone za kopanje premoga; 13c več od tone za nakladanje premoga; rudarjem se jamči dve sto dni dela v letu; dva tedna plačanih počitnic — rudarji, ki so plačani od tone, dobe tekom počitnic \$6 na dan.

Zahteve premogarjev je prečital zbranim zastopnikom premogovnih družb podpredsednik U. M. W. Philip Murray, desna roka predsednika unije Lewisa, ki je sedel ob strani, še zmerom blede od prehlada, ki si ga je bil nakopal tekom pogajanj za poravnavo stavke pri General Motors. Otvoritvene konference, ki se je sestala k pogajanjem o novi pogodbi, se je udeležilo okrog 200 zastopnikov premogovnih družb in lastnikov in okrog 200 rudarskih zastopnikov.

Sedanja pogodba poteče dne 31. marca. Lewis je povedal zastopnikom premogovnih družb, da si ne želi stavke, da pa premogarji ne bodo šli na delo 1. aprila, ako ne bodo imeli nove pogodbe z delodajalci.

Rudarji na mehkem premogu delajo sedaj po 35 ur na teden in dnevna mezda znaša \$5.50 na severu in \$5.10 na jugu. Murray je izjavil, da v sedanjih razmerah ni mogoče pričakovati, da bi rudarji delali več kot po 30 ur v tednu. Glede zahtevane garancije za 200 dni dela (letni dohodek \$1,200) je pojasnjeval: "Delavci, ki kopljejo ta premog, zahtevajo, da se jim da priliko do dela. Leta 1936, ki je bilo prilično dobro leto, so znašali povprečni letni dohodki posameznega rudarja \$920. Gotovo ni med navzočimi premogovnimi podjetniki nikogar, ki bi vztrajal, da je to poštena eksistenčna plača. Zvezni urad za delavsko statistiko računa, da rabi delavec z ženo in dvema otrokoma najmanj \$1,500 na leto. In to ne vključuje radija, telefona ali avtomobila." O plačanih počitnicah pa je dejal, da niso nič novega ali "revolucionarnega", temveč nekaj navadnega v Ameriki.

Premogovni podjetniki pa pravijo, da so te zahteve "nezaslišane" in "popolnoma nemogoče". Oni zahtevajo 40urni delovni teden in so pripravljene povisati mezde (od ure) za 15%, vse druge zahteve unije pa odklanjajo. Strinjajo se le, da naj nova pogodba velja za dve leti.

Klemenčič umrl

Po šestih tednih bolezni je v mestni bolnišnici umrl Stanley Klemenčič, star 50 let in doma iz St. Vida pri Stični na Dolenskem. V Ameriko je prišel pred 35 leti. V Starem kraju zapuša brata Josipa in sestro Alojzijo, poroč. Schman. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 8:30 iz pogrebnega zavoda Louisa Ferfolia, 3515 E. 81 st.

Denar najden

Frank Petrič, 15620 Calcutta Ave., je včeraj zjutraj našel na Calcutta Ave. denar. Ako pride oni, ki je ta denar izgubil in pove vsoto in kakšen denar je bil, ga dobi nazaj. Zglasiti se naj po 6. uri zvečer na gornjem naslovu.

KATOLIŠKI TEDNIK NAPADA ROOSEVELTA

NEW YORK. — Katoliški tednik America je v svoji zadnji izdaji ostro napadel zvezno sodno refermo, ki jo predlaga predsednik Roosevelt, češ, da pomeni korak proti diktaturi. "Čim uničite neodvisnost sodišč, stopi na površje diktatura," piše omenjeni tednik. "V Rooseveltovih rokah se že nahaja eksekutivna in zakonodajna oblast... Ako zdaj kongres še dovolji predsedniku, da nastavi šest novih zveznih vrhovnih sodnikov, tedaj bodo vse vladne funkcije združene v rokah ene osebe."

Vredno, da si zapomnimo

Namreč datum 7. marca, ko bo imel naš priljubljeni tenorist Louis Belle svoj koncert v Narodnem domu na St. Clair Ave. Sicer še ne vemo, katere pesmi si je pevec izbral za to priliko, lahko pa smo si gotovi vzlic temu, da nas čaka nekaj ur krasnega užitka. A kaj bi vam to pravilo! Saj že veste, kako zna Belle zapeti. Zato posezite po njegovih vstopnicah, ki jih dobite tudi pri nas, dokler niso razprodane.

Lauschetov banket

Vstopnice k Lauschetovemu banketu, ki se bo vršil v torek 23. februarja v auditoriju in prizidku Narodnega doma na St. Clair Ave., so razprodane in jih ne bo dobili pri blagajni. Odbor priporoča vsem, ki imajo vstopnice, da pridejo ob uri, kajti banket se bo pričel točno ob pol osmih zvečer. Rezerviranih sedežev ne bo. Navzoči bodo dobri govorniki. Tudi je vse preskrbljeno za dobro zabavo.

Tovorni avto zavozil v restavracijo

Včeraj je zavozil v Clarkovo verižno restavracijo na Euclid ave. in E. 55. St. desetonski tovorni avto indianapoliske firme Globe Cartage Co., ki ga je vozil Forrest Applegate, ki se je hotel ogniti nekemu drugemu avtu ter pri tem izgubil kontrolo nad volanom. Nekaj ljudi pred restavracijo in v nji se je moral poslužiti hitrih nog, da niso prišli pod kolesa, poškodovan pa ni bil nihče, tudi voznik ne.

Tajnica - in vohunka

Poročali smo že o veliki škandalni aferi, ki so jo odkrili v francoskem zunanjem ministru. Lepa ministerialna tajnica Quay d'Orsaya, Suzanne Linderjeva, se je bila zapletle v špijonažne posle.

Kakor je pokazala prva preiskava, je šlo za špijonažo v prid Sovjetske Rusije. Linderjeva je bila v zvezah s sovjetskimi ali litevskimi državljani Mihaeom Rosenfeldom, ki mu je s težko kršitvijo svoje službene prisega in uradne tajnosti stalno dajala dragocene podatke o vsakovrstnih političnih dogodkih, posebno pa o poročilih, ki jih je dobivalo zunanje ministristvo o pošiljkah orožja na Španjolsko. Rosenfeld ji je za takšne informacije plačeval kraljevske vsote in lepo dekle je na ta račun živelo v velikem razkošju, ki je bilo v opreki z njenimi dejanskimi prejemki.

To so sčasoma opazili, razen tega se je Linderjeva pri špijonažni uradi v nekaterih primerih vedla tako nerodno, da se je sama izdala. Policija jo je začela naskrivaj nadzirati in po kratkem času jo je aretirala skupaj z Rosenfeldom v njenem razkošno opremljenem stanovanju. Pri tem se je izkazalo, da so bili Rosenfelda izgnali zaradi sumu špijonaže že pred tremi leti iz Francije, in sicer za vedno, toda po nekaj dneh se je s potvorjenim potnim listom znova pojavil v Parizu in ga odteje nihče ni več motil. Kakor poročajo francoski desničarski listi, pa v tem primeru ne gre samo in pretežno za vohunsko afero, temveč za akcijo, ki naj bi Caballerovi vladi dobavljala iz Francije velike količine orožja. Aretirani Rosenfeld je valencijski vladi po naročilu španjskega poslanstva v Parizu, kamor je zahajal vsak dan, in baje tudi v sporazumu z nekaterimi francoskimi ministri dobavljaval velike množine vojnega materiala.

ŠVICA SE SKUŠA IZOGNITI USODE BELGIJE LETA 1914

(Dalje s 1. str.)
in nevtralnost sta danes v večji nevarnosti kot l. 1914. Naša milica je cvet naroda, toda za obrambo potrebujemo tudi orožje. Etiopija nam lahko služi za zgovoren vzgled.

NAPRODAJ

Player piano v dobrem stanju se proda za nizko ceno. — Naslov se poizve v uredništvu tega lista.

LEPA BODOČNOST

Se nudi Slovencu ali Hrvatcu, katerega veseli prodajati razno pohištvo in električne predmete. Za navodila in brezplačni pouk, ki se prične v ponedeljek v Hotel Cleveland, prigrasite se pri Norwood Appliance and Furniture Co., 6104 St. Clair Avenue.

666 TABLETI za PREHLAD in GLAVOBOL

Cena 25c
August Kollander
6419 ST. CLAIR AVENUE v Slovenskem Nar. Domu.
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike; POSILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.
Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

skih vojnih priprav, ni nič čudnega. Neoborožena in neutrjena Švica bi nedvomno mikala nemški generalni štab, da bi si jo izbral za vpad v Francijo, ki svoje meje na švicarski nima utrjene. In švica si ne želi, da bi postala prehodna točka osvoboditeljskih armad. Zato se hoče pripraviti, kakor je izjavil neki švicarski štabni častnik, da bo lahko vzdržala, dokler ne pride pomoč iz Francije. "Basla ne moremo braniti", je dejal ta častnik, "ker se nahaja v območju topov nove nemške trdnjave Isteiner Klotz. Glavno vprašanje je: Ali bomo mogli braniti našo mejo deset dni? Po desetih dnevih bomo imeli francosko pomoč. Če se ne bomo mogli držati tako dolgo, bomo izgubljeni. "Neki švicarski državnik pa je dejal: "Vojna bo prišla. Mi bomo skušali ostati nevtralni za vsako ceno in ohraniti svojo neodvisnost. Toda tisti trenutek, ko bo tudi vojak pre-

stopil našo mejo, se bomo začeli boriti. In lahko vas zagotovim, da se bomo borili do zadnjega moža."

Ne bodite sužnji neprebave

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Želodčno zdravilo iskreno priporočano

— Pišite po brezplačen vzorec —
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Send me a free sample.

Name _____
Address _____

Pri vsch drugisth

---

7 DNI DO JUGOSLAVIJE

BREMEN-EUROPA

Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremmerhaven zajamči udobno potovanje do LJUBLJANE

Ali potujete s priljubljenimi ekspresnimi parniki:

COLUMBUS
HANSA DEUTSCHLAND
HAMBURG NEW YORK

Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga Pomagali vam bomo preskrbeti vize za obisk ali preselitev vaših evropskih sorodnikov. Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

1430 Euclid Avenue
Cleveland, Ohio

POCENI

Proda se grocerijska trgovina v slovenski naselbini. Proda se vse skupaj ali pa grocerijo in opravo (fixtures) posamezno. Opravo se proda tudi na posamezne dele. — Naslov se poizve v uradu tega lista.

Naše cene morajo biti nizke

Pripravljali smo se že mesece. Kupili smo to pohištvo mesece naprej. Faktično smo znižali cene za to februarsko

RAZPRODAJO

Prihranite 10% do 50%

Naj vam dokažemo. Pridite in prepričajte se.

Naša trgovina je odprta vsak večer do 9

4 KOSI ZA SPREJEMNO SOBO. Vreden \$160.00

Velik divan in stol, ki je enak. Mizica s svetilko in senčnikom.

\$108.00

KUPITE PO NASIH LIBERALNIH POGOJIH — NOBENIH OBRESTI

Hiter dovoz ali pa vam spravimo vaš nakup za šest mesecev brez dodatnih stroškov.

Mi vzamemo hranilne knjige za plačilo v pohištvo, pečih, preprogah, električnih pralnikih in ledenicah.

8 KOSOV SET GROUR ZA SPALNO SOBO

reg. vrednost \$135
KOMPLETNO Z SPRINGI IN BOMBAZEVIH MODROCOM.

Moderni dresser, postelja in skrinja, spring in modroc, 2 pernatii blazini ter en stol za spalnico.

\$96.75

North American bančne knjige in North American delnice.

Custodian certifikate

International hranilne knjige

Kupite novo GENERAL ELECTRIC LEDENICO 1937, pralnik ali likalnik. Vam damo veliko v zamenjavi za vaš stari predmet.

RAZNI KOSI ZNATNO ZNIŽANI

DRESSERJI \$18.00
iz javorja ali orehovine, krasno izdelani, posebno izjemno

skinje s predali \$15.00
Prav kar potrebujete za to posebno sobo. Vsak predal lahko teče na patentnih rolerjih. Iz javorja ali orehovine.

POSTELJE \$8.50
Velika izbira postelj iz javorja ali orehovine; samice ali dvojne; 3 vzorci za izbero.

THE KRICHMAN & PERUSEK FURNITURE CO.

15428-30 WATERLOO ROAD

ZRAVEN BEN FRANKLIN 5 IN 10c TRGOVINE

Odprto danes zvečer

Odprto zvečer

NAPRODAJ

Ford sedan, 1929, perfekten, dober motor, privatni lastnik, ga mora prodati za \$75, pogoji. — Glenville 6887.

ALI TRPITE NA REVMAITIZMU?

To nadležno bolezen ozdravi Dr. Cherdron's Prescription in to zanesljivo in hitro. Dobite to zdravilo pri

MANDEL DRUG
15702 Waterloo Road
Slovenska lekarna

NAPRODAJ

Chevrolet truck, tono in pol, v dobrem stanju, novi tajerji. \$125, pogoji ali pa se zamenja za avto. Lastnik 805 East 88 Street, Apt. 4

Proda se

LUNCH ROOM na 6603 St. Clair Ave. Za podrobna pojasnila in pogoje se zglasite na 1008 East 64 St.

FEBRUARSKA RAZPRODAJA

Prihranite 10 do 40%

KOLIKOR KREDITA HOČETE PRI ADDISON FURNITURE & RADIO CO.

ODPRTO ZVEČER

7210 ST. CLAIR AVE. HENDERSON 3417

1875 **1937**

NAZNANILO in ZAHVALA

Globoko užaloščeni in potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je po kratki boleznini za vedno preminul naš blagi in nepozabni soprog in oče

KARL ROTTAR

Umrl je dne 28. januarja ob 5. popoldne. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti na Lakeview pokopališče, kjer smo izročili truplo materi zemlji. Pokojnik je bil rojen 5. novembra 1875 v Srednji vasi pri Goricah na Gorenjskem. Tam zapuša dva brata in sestro, v Ameriki pa brata in sestro.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom najlepše zahvalimo vsem ki so položili tako lepo cvetje h krsti dragega pokojnika. Ta izraz vašega sočutja in prijateljstva nam je bil v veliko tolažbo. Zahvalimo se najlepše sledečim:

Mr. in Mrs. James Rottar in družina, Mr. in Mrs. Frank Ivec in družina, Mr. in Mrs. Peter Rottar in družina, Mr. in Mrs. J. Zalokar in družina, Mr. in Mrs. Frank Levar in družina, Mr. in Mrs. Frank Bricelj in družina, Mr. in Mrs. Joe Bizjak, Mr. in Mrs. John Kaušek, Mr. in Mrs. Vincent Badalek, Mr. in Mrs. Anton Možina in družina, Mr. in Mrs. Frank Zagar in družina, Mr. in Mrs. L. Haffner, Mr. in Mrs. Louis Starman, Mr. in Mrs. Anton Skul in družina, Mr. in Mrs. Joseph Kunič, Mr. Laurin in družina, prijatelji iz Richman Bros. tovarne, Mr. John Krakar, Mr. in Mrs. Jerry Lukance in družina, Mr. in Mrs. John Aljančič in družina, Mr. John Jezerc, Mr. in Mrs. J. Česnik in družina, iz Akron, O., "Gab-Bee" Club. Društvo "Zavedni Sosedje" št. 158 S. N. P. J. in društvo Sokol. Posebno hvalo tudi sosedom za skupni venec.

Dalje srčna hvala vsem, ki so se prišli posloviti od pokojnega, ko je ležal na mrtvaškem odru, ter ga spremili na njegovi zadnji zemeljski poti.

Globoko zahvalo izrekamo vsem onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v posluho. Hvala sledečim: Mr. Frank Ivec, Mr. Peter Rottar, Mr. J. Zalokar, Mr. John Kaušek, Mr. Rudolph Knaus, Mr. Andrew Ogrin, Mr. Joseph Mersek, Mrs. Theresa Frank, Mr. Leo Bostjančič, Mr. Ed. Rome, Mrs. Mary Strekal, Mr. Frank Močilnikar, Mr. Frank Svetek, Mr. Joseph Ponikvar, Mr. Joseph Plevnik, Mr. Primož Kogoy, Mr. Frank Gorjanc, Mr. Joseph Kuncic, Mrs. A. Perko, Mr. L. R. Wess, Mr. John Jezerc, Mr. in Mrs. Bolta, Mr. Michael Telich, Mr. Frank Somrak, Mr. Math Matjan, Mr. Joe Česnik.

Hvala sobratom pogrebem od obeh društev, ki so nosili krsto, ter Mr. Kogoyu in Mr. Ivanciču za poslovilne govore pri odprtem grobu.

Zahvalo naj sprejme August F. Svetek za vzorno vodstvo pogreba, ter najboljšo vsestransko postrežbo.

Hvala pevskeemu zboru "Slovan" za krasne v srce segajoče zapete žalostinke na domu.

Posebno zahvalo naj sprejmejo Mr. in Mrs. James Rottar, Mr. in Mrs. Frank Ivec in Mr. Frank Levar za vsa pomoč in tolažbo v dneh boleznini in smrti.

Ti dragi nepozabni soprog in oče počivaj v miru in rahla naj ti be ameriška zemlja. Spominjali se te bomo vedno z ljubeznijo in hvaležnostjo, saj si nam bil dober in skrben soprog in oče.

Zalujoči ostali:

FRANCES, soproga
FRANCES, hčerka

Cleveland, Ohio 18. februarja, 1937.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

Carica Katarina

Zgodovinski roman

Najpomembnejša žena Evrope, vladarica Rusije, se je približevala nevarnemu mestu.

— Vozi počasi preko njega, brat Ignotus, — reče ona. — Paži, da ne omaješ mosta!

— Nasprotno, Veličanstvo, — ji odvrne menih, — moramo ga čim hitreje prevoziti! Vsled velikega deževja je most že napol strohnel in če bi vozil počasi, bi bilo mogoče, da bi se vsled teže podrl.

Samo kratak trenutek bo trajalo in že bova na drugi strani.

Tako, sedaj sva tu.

Carica, zapri oči, ne gledaj ne na levo, ne na desno, ker bi lahko padla v nezavest, ko bi zagledala to silno globočino, — nikoli še nisi videla strašnejšega prepada!

Katarina ga uboga.

Ona se nasloni na blazine, zapre oči, — sedaj je mogla le še slišati.

Sedaj — — — konjska kopita udarjajo na lesena tla, — sedaj se nahaja kočija nad prepadom, — sedaj — — —

Vsemogočni Bog, — strel — strahovit krik!

Ha, kaj je to?

Katarina skoči in se vzravna.

Videla je prizor, ki je bil tako strašen, da skoro ni mogel biti resničen, — mislila je, da sanja strašne sanje —

Brat Ignotus je ležal na svojem sedežu, konji pa so divje drveli po majavemu mostu.

Kočija se je nahajala tik prepada, tako da so kolesa enostavno visela v zraku.

Na prsih brata Ignotusa se je nahajala velika rana, iz katere je curkoma tekla rdeča kri.

— Carica, — zastoka menih, — ranjem sem, — streljali so, — ne razumem — — ne razumem — —

— Sedaj boš razumel! — zakriči v tem trenutku nekdo v njihovi neposredni bližini.

Neka temna oseba skoči z lesenega mosta na kočijo in plane na meniha, ki je bil v zadnjih zdihljajih.

— Ha, lopov, mislil si, da si boš zopet pridobil moč in čast, hotel si me oropati mojega mesta.

Če te je carica Katarina zopet pripeljala v svet iz tvojega pustega samostana, bom te jaz pahnil tja, kamor spadaš, — v smrt, — v pozabljenje!

Pojdi v pekel, prokleti Potemkin!

Ko je tako govoril, pograbi ubijalec trapista, ga dvigne z voza, ga odnese na most in odhiti z njim proti ograji.

Hotel ga je pahniti v prepad. — Stoj — stoj! — zakriči Katarina.

Kdo si ubijalec?

Ha, podlež ima krinko na obrazu, — to je lopovščina in zločin obenem!

Nazaj ukazujem ti! — Kje je moja puška? — Pri bogu, kje je moja puška? — Ha, evo je!

Prepozno — brat Ignotus — — Strašen krik pretrese ozračje.

Ubijalec je vrgel nesrečnega trapista preko ograje v globoki prepad, ki je pod njim zijal.

— Ubijalec! — zakriči carica Katarina in prime za svojo puško. — Ubijalec! — Zašlužena kazen te bo zadela! — Če tudi sem samo žena, sem vendar ruska carica — v moji roki se nahaja največja moč v državi!

Jaz te bom sodila, lopov, — umri!

V tem trenutku pa se spomni carica, da bi ponovni strel lahko privabil cele črede lačnih volkov.

Medtem ko je oklevala, če bi streljala ali ne, skoči pred njo neznan ubijalec, zgrabi z obema rokama caričino puško in ji jo vzame.

Trenutek pozneje skoči na prostor, kjer je še pred nekaj minutami sedel menih Ignotus. Ubijalec pograbi uzde in požene konje.

Konji zdirjajo, ker jih je novi kočijaž divje tepel, tako, da je kočija kmalu zopet prišla na trdna tla.

Onemogla se je carica zgrudila na svoj sedež.

Sedaj je čutila, da je brez moči, da je samo slaba žena, ki se ne more upreti temu človeku.

Trepetala je pred tem ubijalcem, ki je tako brutalno in hladnokrvno izvršil strahovit umor pred njenimi očmi.

Oh, v tem trenutku je hotela zakričati od jeze, ker je Bog ni ustvaril kot moža, temveč kot ženo.

Njene roke so popolnoma otrpnile. Ni se mogla niti skloniti, da bi dvignila puško, ki je padla na tla kočije.

Niti ganiti se ni mogla, mirno je sedela in gledala, kam jo pelje neznan razbojnik.

Ta pa ni ničesar delal, mirno je sedel na svojem kočijaškem sedežu in divje udrihal po konjih.

Kar pa je bilo carici Katarini najhujše, je bilo čustvo, ki ji je pravilo, da ona pozna tega človeka od nekdaj, — da je že ne-

kje srečala tega okrutnega zločenca, ki je tako hladnokrvno ubil človeka.

Zdelo se ji je, da pozna njegov glas.

Trudila se je sicer, da bi se spomnila, kje ga je že slišala, toda nikakor se ni mogla spomniti.

Ko je opazovala njegovo postavo, se ji je zdelo, da ji je dobro znana.

Nenadoma se neznanec obrne.

Pustil je konje, ki so začeli počasneje stopati.

On jo pogleda in reče:

— Velika carica, — sedaj si moja in jaz vem, da mi boš odpustila, ker sem tako svojevoljno spremenil tvojo usodo.

Toda ravno tebi ugaja odločnost in brezobzirnost in na mojemu mestu najbrž tudi ti ne bi drugače postopala.

Tvoj lepi Adonis leži sedaj mrtev v tem tatarskem prepadu.

Nikoli več ne bo mogel razprostrti svojih rok in te objeti, carica Katarina!

Nikoli več ne bo mogel pritisniti poljuba na tvoja usta!

Da, da, velika carica, — ničesar drugega ti ne bo preostalo, kakor da se zadovoljiš z drugim moškim. To pa samo z onim ki si mu nekdo že poklonila svoje srce, toda kateremu je tvojo ljubezen ta prokleti Aleksander Potemkin zopet ukradel!

Ali še vedno ne veš, kdo sem? — Ne? — Res ne?

— Dobro, — potem ti moram pokazati svoj obraz!

Ubijalec odstrani z naglo kretnjo roke svojo črno masko, ki mu je pokrivala obraz.

Ko ga je zagledala in spoznala, je carica Katarina od strahu in jeze na ves glas zakričala.

Subov!

Platon Subov, — osovraženi Subov je sedel poleg carice Katarine!

Toda Katarinino iznenadenje je trajalo samo nekoliko kratkih minut.

Njena odločnost se ji je zopet vrnila, — sedaj je vedela, s kom ima opravka.

On jo je gledal in se pri tem zvito smehljaj.

— Ti? vzklikne in ga opazuje. Ti si? Ha, kako se držeš in se mi upaš približati brez mojega izrecnega dovoljenja?

Ali te nisem pregnala na tvoje posestvo?

Ali ti nisem izrecno ukazala, da se ne pokažeš prej, dokler te sama ne pokličem?

Ali se tako pokoravaš mojim ukazom?

Ti si ubijalec, lopov, — svoj današnji zločin boš še obžaloval, ti nesramni — ubijalec!

— Da, ubijalec sem, — odvrne Subov in pogleda carico Katarino s svojim porogljivim pogledom.

Toda kaj si ti storila, moja lepa carica, ko si ukazala Orlovu, naj pobije s svojimi škornji tvojega soproga?

Ali je bilo to morda milovanje?

Če je tako, potem bom jaz pomilostil tvojega lepega Potemkina!

Hahaha, tam spodaj v tatarskem prepadu je mrzlo in temno in če se tudi ni ubil vsled svojega padca, ga bodo živega raztrgale divje živali, ki prežijo

tam spodaj na tvojega junaka!

Sedaj mi ne bo več delal ovir Sedaj ne boš več mogla koprneti po njemu, — sedaj si popolnoma moja, lepa carica Katarina!

Katarina si položi roko na oči.

Kako strašno je končal ta ubogi Suvadovski, ta lepi žalostni mladenič, ki je preživel v svojem življenju toliko težkih trenutkov in pretrpel toliko muk!

Oh, Katarina v tem trenutku ni vedela, kaj naj stori!

Premišljevala je, če bi začela Subova zaklinjati, naj se vrne ta in poskušala rešiti mladega meniha.

Toda kmalu se je odločila za nekaj drugega.

Sklenila je, da sploh ne bo izdala, da je Subov umoril nepravega meniha.

Boljše je, če še vedno misli, da se ga je rešil, — tako vsaj ne bo več zasledoval Aleksandra — ne bo mu več mogel škodovati!

Carica je sklenila da bo morda.

Sklenila je prevariti Subova, ker bo le na ta način prišla živa in zdrava iz te pustinje.

Ta Subov se je poslužil sile. Ona pa se bo poslužila zvijačice.

To bo v njeni roki še najboljše orožje.

Katarina je nekaj časa premišljevala, kako naj se vede, končno pa se obrne k svojemu bivšemu ljubimcu.

— Subov, — zasepeče ona sedaj s popolnoma spremenjenim glasom, — Platon Subov, poslušaj me!

— Velika carica! — vzklikne

Platon Subov in jo pogleda s poželjnim pogledom.

— Dragi moj Subov, priznam ti, da sem se prvi trenutek na tebe zelo jezila.

Ti si me prestrašil, tvoj nenadni napad je razburil moje živce, me prestrašil in vznemiril, — zato se ne smeš čuditi, — kajti tudi jaz sem le žena!

— Toda sedaj!

— Sedaj?

— Sedaj se divim tvoji odločnosti in tvoji hrabrosti, s katero si me hotel zopet osvojiti.

Vidim, da me še vedno ljubiš in da me ne moreš pozabiti.

Sedaj se na te ne jezim več. Da, resnica je!

Prišla sem semkaj, da bi obiskala Potemkina, hotela sem ga iz onega samostana zopet odpeljati v Petrograd, hotela sem mu vrniti njegove prejšnje časti in službe, — hotela sem mu vrniti njegovo premoženje in posestva, — hotela sem, da bi bilo vse zopet tako, kakor je bilo nekdoč.

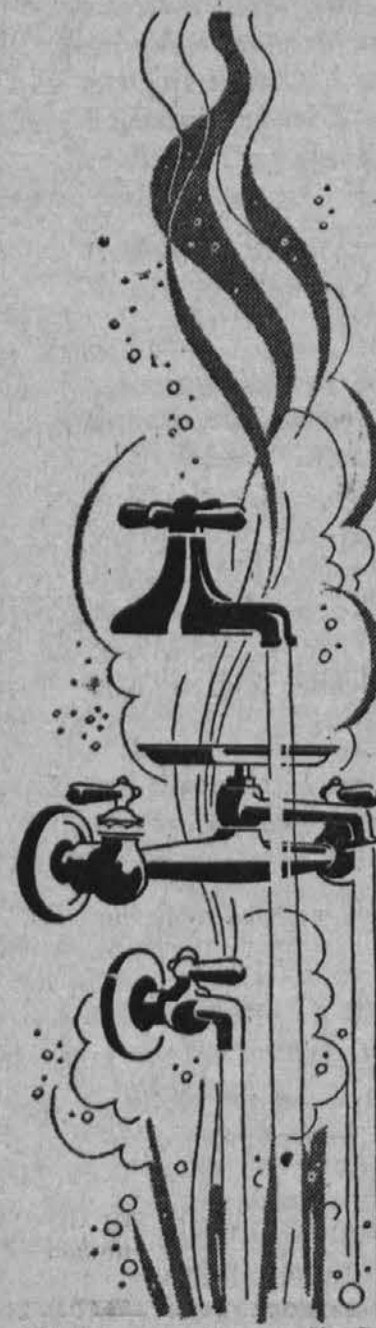
Sedaj pa si mi ti, hudobni človek, prekrizal moje račune.

— Jaz bom svojo veliko carico odškodoval, — vzklikne Subov. — V vsakem oziru ti bom nadomestil Potemkina!

Oh, verjami mi, božanstvena Katarina, da morem tudi jaz ljubiti tako vroče, srčno, žarko in strastno, kakor je znal ta Potemkin, — ne, še več, ljubil te bom, kakor ni še nikoli dolej ljubil noben moški, odkar stojš svet in odkar poznaajo ljudje ljubezen.

(Dalje prihodnjič)

PLIN AVTOMATICNA VROČA VODA

PRIHRANI ČAS
Nič čakanja za vročo vodo—je vedno pripravljena kadar odprete pipo.

PRIHRANI STOPINJE
Avtomatična vroča voda ne zahteva nobene pozornosti—se sama segreje kadar se jo več rabi, in ustavi kadar je tank poln.

PRIHRANI DELO
Nobena priprava za prihranitev dela v hiši ne prihrani toliko dela kot avtomatični plinski grelec.

NAJBOLJ VAŽNO V ZDRAVJU
V času boleznih ali nesreče je posebno važno, da je vroča voda nemudoma na razpolago. To je zadosten vzrok, da ima vsaka hiša avtomatičen plinski grelec.

IN CENA ZA TO JE SAMO OKOLI 5c NA DAN ZA POVPREČNO DRUZINO
Cena plinu za greti vodo v domu, kuhati in za zmrzovanje je manjša v Clevelandu kot v katerikoli izmed 25 večjih mest v Zedinjenih državah.

Oglejte se moderne plinske grelce na razstavi, pri vašem plumberju ali trgovcu ali v plinskem uradu. Potem pa izveste kako lahko je lastovati ga.

THE EAST OHIO GAS COMPANY
EAST 6TH AND ROCKWELL MAIN 6640

Barbara Stanwyck pravi: "Luckies zelo prijajo mojemu grlu"

"Ko so se pojavili govoreči filmi, mi je moja oderska izvežbanost na Broadwayu dala priliko za film. Skrb za moje grlo je postala zame resna naloga, zato sem začela kaditi Luckies—lahko kajo. Seveda, sempatam kadim druge cigarete, prej ali slej se pa vrnem k Luckies. Mojemu grlu zelo prijajo in tudi mojemu okusu."

Barbara Stanwyck

RKO RADIO PICTURES
ZVEZDNICA, ZDAJ NASTOJAJOČA V "THE PLOUGH AND THE STARS"

Neodvisen pregled je bil pred kratkim storjen med profesionalnimi moškimi in ženskami—odvetniki, zdravniki, predavatelji, znanstveniki itd. Izmed onih, ki so rekli, da kade cigarete, jih je več kot 87% ugotovilo, da imajo osebno rajši lahko kajo.

Miss Stanwyck odobrava modrost te prednosti in istotako tudi drugi vodilni umetniki radia, odra, filma in opere. Njihovi glasovi so njihovo bogastvo. Zato jih toliko kadi Luckies. Tudi Vi imate lahko zaščito grla od Luckies—lahke kaje, proste gotovih rezkih dražljivcev, odstranjenih z izključnim procesom "It's Toasted". Luckies so prijazne grlu.

NAJFINEJŠI TOBAK— "SMETANA PRIDELKA"

Lahka Kaja
"It's Toasted"—Zaščita Vašega Grla
PROTI DRAŽENJU—PROTI KAŠLJU